

Nekoč je zopet molil prelepo Marijino molitev :
O Marija, izkaži se mi mater — pokaži, da si moja
mati! A Marija mu je odgovorila: „Izkaži se ti mojega
sina! — pokaži prej ti, da si res moj sin, potlej hočem
tudi jaz biti tvoja mati!“

Hvaležni pes.

Pepinov Mihec je šel sam po ozki, sneženi gazi
iz šole domov.

Bilo je mraz, da je škripalo pod nogami.
Mihec je tiščal tablico in abecednik pod pazduho, kajti
roki je imel v žepu debele zimske suknje. Ušesa mu
je skoro popolnoma pokrivala kosmata kapa, in tudi
nos se mu skoraj ni videl izpod velikanskega po-
krivala.

Stopal je hitro in oprezno.

Dasiravno je bil dobro napravljen, vendar so mu
pri vsaki stopinji zašklepetali beli zobki med rdečimi
ustnicami. Zeblo ga je, a povrh ga je mučil še glad.

Pa izvleče iz žepa kos črnega kruha, katerega
so mu dali mati pred odhodom v šolo. S tresočo roko
lomi kosce za koscem in ga nosi v usta.

Ravno odlomi precej velik založaj, kar ga izne-
nadi odnekod cviljenje, da mu roka obstane na mestu.

Ustavi se in ozre proti kraju, odkoder je pri-
hajal glas.

Po sneženi stezi se je opotekaje se vlekel velik,
star pes. Rep je imel stisnjen med zadnje noge, dlaka
mu je bila zmršena, a gobec se mu je skoro dotikal
tal; vohal je očitvidno za kako živaljo, kajti sledovi
lakote so se mu poznali na suhem truplu.

Mihec spozna Lovčevega sultana, in ga prijazno
pokliče k sebi.

Pes pospeši tek in se začne laskati dečku. Dolgo
časa skače okrog njega in maha z repom. Ko pa za-
pazi v Mihčevi roki kruh, zacvili in se vzpne ob
njem.

Deček spozna, da je pes lačen. Toda tudi sam je lačen, kajti od jutra že ni imel kaj prida v ustih.

Nekaj časa preudarja, ali bi mu dal kruh ali ne; pes pa vedno žalostneje cvili in skače okrog njega.

„Jaz sem že tako skoraj doma“, si misli Mihec, „žival pa morda še cel dan ne bo nič jedla. Poginiti je pa ne smem pustiti, saj je vendar človeku najzvestejša spremljevalka.“

Pa potegne ves kruh iz žepa in ga poda psu.

Sultan hlastne po njem. Nekaj hipov in vse je izginilo.

Mihec poboža psa po glavi, vtakne roke zopet v žep in pospeši korake proti domu.

* * *

Bilo je dve leti po tem dogodku. Cepinov Mihec je dokončal ljudsko šolo v rojstni vasi Strugi. Ker pa je bila njegova mati revna in je z bornim zaslužkom komaj preživela sebe, se je začela ozirati po sosednjih hišah, da bi dobila službo svojemu sinu.

Ta želja se ji je kmalu izpolnila.

V dve uri oddaljeni vasi Razpoti je živel njen brat, premožen posestnik.

V nedeljo po sv. Juriju je prišel v Strugo, da obišče svojo sestro. Le-ta mu je razodela, da bi rada dobila službo svojemu Mihcu, ker ga doma težko vzdržuje.

Brat pomisli.

„Ravno pri meni bi se dobila zdaj služba pastirja. Če bo deček priden in pošten, lahko pride k meni. Jedi in obleke mu ne bo manjkalo, tudi nekaj okroglega mu bom dal vsako leto.“

Pogodba je bila sklenjena še tisti dan.

Drugo jutro je že Mihec pospravil skupaj svojo obleko in druge malenkosti. Tudi knjig ni pozabil vtakniti v culico.

Popoldan se poslovil od matere, katera mu s solznimi očmi da še mnogo lepih nauk. Potem pa odide deček proti novemu domu.

Na Razpoti so ga prijazno sprejeli. Gospodinja mu je takoj položila na mizo velik kos belega kruha.

Mihec ga je slastno jedel, kajti bel kruh je bil njemu nekaj prazničnega. Gospodar mu razkaže hlev in govedo, katero bo moral imeti odslej v oskrbi.

Mihec se je kmalu privadil novega gospodarja. Nekaj dni se mu je sicer tožilo po domu, vendar tudi to ga je kmalu minilo.

Za teden dni je bil že popolnoma udomačen na Razpoti, pasel je Zaplotarjevo živino in prepeval, da se je razlegalo po vsej okolici.

Tako je preživel celo pomlad in vse poletje; nastopila je jesen.

Mrzla burja je divjala v usihajoči naravi, ko je Mihec gnal nekega popoldne živino na pašo.

Na onem mestu, kjer je nasitil pred dvema letoma lačnega psa, začuje zopet lajanje.

Za hrbtom spet zapazi Lovčevega sultana.

Mihec se spomni, da je pred dvema letoma ravno na tem mestu srečal psa in pred oči mu stopijo časi, ki jih je preživel doma pri ljubi materi.

Pa pogleda za živaljo, ki se je začela ravno pomikati v gozd. Drobница je bežala naprej, za njo pa se je s počasnimi koraki premikala goveja živina. Pes pa je tekel nekaj časa poleg črede, potem je pa zginil v gozdu.

Sredi gozda je bila precej velika loka, porastla z bujno, veliko travo. Tu je bil najboljši Zaplotarjev pašnik.

Živina se je razpršila po loki in začela urno muliti travo. Mihec pa je sedel na bukov štor, potegnul iz žepa knjigo in jel čitati.

Mirno je potekala ura za uro. Krave in ovce so se pridno pasle, in le redkokedaj je zamolklo mukanje ali drobno meketanje motilo gozdni mir.

Kar pastir zapazi, da se ovce nekam nemirno spogledujejo in približavajo druga drugi. Ena žalostno zamekeče, druga zopet za njo; včasih se razlegne po loki cela vrsta tresočih se glasov, pa zopet vse potihne. Tudi govedo se v gosti tolpi pomika proti sredini pašnika.

Kar se ovce spuste v obupen dir in z zategnjnimi glasovi vznemirijo pastirja, da vstane s štora in odhiti k čredi.

V tistem hipu pa plane iz bližnje gošče psu podobna žival ter se zakadi v sredo ovčje trume.

Mihec meneč, da je sultan, ga pokliče po imenu; a tedaj že zapazi, da drži žival najlepšo ovco za vrat in jo vleče za seboj.

„Volk!“ vzklikne deček, pa skoči brez premisleka nadenj in ga oplazi s palico po glavi.

Volk izpusti svoj plen ter se zakadi na pastirja.

Bliskoma podere Mihca na tla. Revež bolešno zakriči in zgrabi z obema rokama volka za vrat. Zver se vzpne kvišku — in pastir, ki ga je držal za vrat, odleti nekaj korakov od njega. Volk odpre žrelo in hoče iznova naskočiti pastirja — še trenutek, pa bi bilo po njem — a v tistem usodnem hipu skoči zadaj nad volka velik pes in ga stisne za vrat.

Srdito se zgrabita volk in pes. Neodločno se premetujeta renčeč in hreščeč po travniku. Krave in ovce pa mučejo, mekečejo in drvé in beže...

Sultan izpusti volkov vrat pa mu zasadi ostre zobe v goltanec. Potok vroče krvi bruhne zveri iz žrela in oblije sultanovo glavo. To psa nekoliko zmede, in v tem hipu ga volk še enkrat zgrabi za vrat. Toda volkovi napadi so postajali vedno slabši... zobje mu polagoma zlezejo iz pasjega vratu... strese se in obleži.

Sultan, vesel zmage, začne radostno lajati.

Mihec ga pokliče in ga hvaležno pogladi po glavi.

Od tedaj jih ni bilo več ločiti — Mihca in sultana. Zaplotar je rad dovolil, da je pes ostal pri njem, ker je pridnemu Mihcu rešil življenje, od ovac pa odvrnil občutno škodo...

Volčji kožuh pa Mihca dobro greje po zimi.

Budislav.

Vabilna pesem.

Dideldam, dideldam,
prišli smo k vam,
bele pogačice
dali ste nam.

Dideldam, dideldi,
pridite tudi vi!
Bele pogačice
dali bi mi.

Bele pogačice,
dali bi kračice
dali vam dali vam,
dideldidam...

Zvonimir.

